

SLE I TRUDNOĆA

Mia Vuković, Kristina Jurković, Marica Petričević

Klinički bolnički centar Zagreb, Zagreb, Hrvatska

Uvod. Sistemske eritemske lupus (SLE) je kronična autoimuna bolest koja može zahvatiti različite dijelove tijela i organe, osobito zglobove, krv, kožu, bubrege i središnji živčani sustav. Ženama u generativnoj dobi (15 do 45 godina) češće se javlja bolest. Uzrokuje ga imunološki sustav koji ne raspoznaje vlastite stanice i tkiva, pa griješi i proizvodi antitijela koja ih prepoznaju kao strane i napada ih. Posljedica je autoimuna reakcija koja uzrokuje upalu specifičnih organa i sustava (zglobova, bubrega, kože itd.). Bolest može početi polako, a simptomi se mogu pojavljivati i godinama. Simptomi variraju od opće slabosti, vrućice i artralgijske do kožnih promjena i bubrežne bolesti. Zbog nespecifičnosti simptoma i činjenice da svi simptomi i znakovi nisu prisutni u svakom trenutku, dijagnoza se postavlja kombinacijom simptoma, znakova, laboratorijskih pretraga, te isključenja drugih bolesti. Kako bi olakšali isključivanje drugih bolesti, Američko reumatološko društvo je sastavilo listu od 11 kriterija koji pokazuju da se radi o SLE-u. SLE se u pravilu liječi NSAR-ima, antimalaricima, glukokortikoidima i DMARD-ovima. Rano postavljanje dijagnoze i primjena prikladne terapije u pravilu dovodi do remisije bolesti. No, kako je sama bolest nepredvidljiva, potrebno je ostati pod liječničkim nadzorom uz uzimanje terapije održavanja.

Prikaz bolesnice. Bolesnica je bila trudna dva puta, a jednu trudnoću izbjela je do kraja.

Zaključak. Trudnoća u bolesnica sa SLE se smatra rizičnom, te je potrebno pomno praćenje kako majke, tako i djeteta. Treba je planirati u remisiji, te 6 mjeseci nakon posljednje egzacerbacije bolesti (lupus nefritis). Pogoršanje bolesti u trudnica se javlja najčešće u drugom tromjesečju ili nakon poroda. Rizik za gubitak ploda je povećan kada je u trenutku začeća i trudnoće bolest aktivna. Ishod trudnoće u bolesnica sa SLE-om praćen je visokim rizikom od gubitka ploda, preeklampsije, zastoja intrauterinog rasta fetusa i prijevremenog poroda. U nekih trudnica oboljelih od SLE, trudnoća može završiti spontanom pobačajem ili rađanjem mrtvog djeteta. Planiranje trudnoće i redovno praćenje trudnica, tijekom trudnoće i mogućih komplikacija uz pravilno liječenje, doprinose uspješnom ishodu trudnoće.

Ključne riječi: SLE, sistemske eritemske lupus, trudnoća, lupus nefritis

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa